

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hištv. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natane enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Iz državnega zbora.

Predlog viteza Berksa in tovarišev v zadevi avstro-ogerske banke je silno važen. Če se nam posreči, da dobimo za našo državno polovico svojo lastno denarno banko, da torej ne bomo več odvisni od ogerske milosti, prejemal se bo denar potem po mnogo nižji obrestni meri, kakor do zdaj. Poslanec Einspieler in tovariši so predlagali v seji dne 24. maja, naj se primernejše razdelijo volilni okraji za državni zbor na Koroškem, da zamoreta slučajno zmagati dva slovenska državna poslance.

Poslanec Posch in tovariši so vprašali poljedelškega ministra, zakaj je še vedno prepovedano iz cele štajarske dežele izvažati živino na Tirolsko in Predarlško, akoravno se nahaja le v šestih štajarskih hlevih živina bolna na gobcih in parklih; iz Ogerske se pa sme tje uvažati, čeravno je tista živinska bolezen razširjena v 181 hlevih. Ravno tako se sme živina na Tirolsko in Predarlško uvažati iz Laškega. Dozdeva se torej, da c. kr. tirolska namestnija bolj trdo ravna s Štajarsko, kakor pa z Ogersko in Laško deželo. Naši živinorejci sedaj lahko sprevidijo, zakaj ne morejo na sejnih prodajati živine.

Poslanci dr. Woffhardt, dr. Pommer, Girstmayr itd. se pritožujejo nad c. kr. črnovojniškimi okrajnim poglavarstvom v Celju, ker ono izdaja baje potne liste (pöse) za črnovojnike v nekem umetnem slovenskem jeziku, katerega pa imenovani gospodje ne razumejo. Najbrž bo gospod minister za deželno brambo naprosil gospoda Pommerja in Girstmayr-ja, da onadva napišeta v svoji slovenščini poduk za črnovojnike. — Vsega skupaj se je v tej seji izročilo devet nujnih predlogov in 19 navadnih predlogov, zraven pa 50 različnih interpelacij na ministerstvo.

Ta seja je bila zopet grozno burna. Levičarji so zahtevali glasovanje za glasovanjem, pa še nekaj drugega novega, da bi le razprave zavlekli. Terjali so, da, preden se začne glasovanje, mora seja za 10 minut prenehati. S tem se razprave še bolj zavlečejo. Šest ur se je že glasovalo in glasovalo, pa nobeno delo še ne začelo. Zato je predlagal češki poslanec dr. Kaizl, naj vselej, kedar se zahteva deset minut dolgo prenehanje pred glasovanjem, predsednik vpraša celo zbornico, ali dovoli k takemu prenehanju. Tu pa je nastal od strani levičarjev hrup in trušč, ki se ne da popisati. Po dolgem hrupu in kričanju je vprašal predsednik, ali dovoli zbornica prenehanje za 10 minut ali ne. Večina se je temu uprla. Zabranila je potem levica s svojim hrupom vsako glasovanje. Predsednik je slednjič izrekel: »Prosim za mir! Prosim pomislite: Imel sem namen, naj se obravnava o nujnih predlogih zastran ljudstva, ki je v veliki sili in ubogo ljudstvo mora čakati, ker noče vi-

soka hiša o tako važni in silni zadevi, kakor so vprašanja za podporo, obravnavati. To je žalostno«. Ob poldevetih zvečer se je ta seja končala.

V seji dne 28. maja se je prebralo 21 nujnih predlogov v raznih potrebah, v katerih se nahaja ljudstvo vsled povodnji, vsled požarov, toče, mraza itd. po mnogih okrajih. Nato se je prebralo 21 raznih predlogov, med njimi predlog poslanca Javorskega in tovarišev, naj se spremeni pravilni red poslanske zbornice. To je silno potrebno, ker pri zdajšnjem pravilnem redu ne more predsednik državnega zbora kričaveč v kozji rog vgnati. On jih opominja, prosi, svari, jih kliče k redu; a kaj jim mar za vse to? Razgrajajo še huje. Po drugih zbornicah je stvar drugačna. Predsednik ima pravico, razgrajajoče poslance izgnati iz zbornice ter jim prepovedati, da ne smejo za 10 ali več dni prihajati k sejam.

Poslanec Cena nasvetuje, naj se občinam da odškodnina za ono poslovanje, katero opravljajo v imenu države. Poslanec Levicki nasvetuje, naj se prodaja sol po znižani ceni. Biankini in tovarši zahtevajo, naj se vojaška služba pri mornarici zniža od 4 na 3 leta. Potoček predlaga, naj se pri malih posestnikih gleda na to, da se rezervisti skličejo k vojaškim vajam ob primernem času. Prebralo se je 49 raznih vprašanj ali interpelacij na vlado. Poslanec Berks vpraša ministerstvo, zakaj trpi, da smejo nemški okrajni zastopi izrekati tistim nemškim poslancem svoje zaničevanje, ki so v državnem zboru glasovali s Slovani? Zadnje dni sta namreč okrajni zastop lipniški in judenburški storila take sklepe.

Poslanec Hagenhofer se pritožuje proti temu, da se spravlja svinje iz Hrvaškega na Štajarsko in se vsled tega vedno razširja svinjska kuga na Štajarskem, kar prizadeva kmetom silno škodo. Poslanec vpraša, ali hoče vlada zapreti mejo proti Hrvaški? Poslanec Žičkar in tovarši želijo, naj minister za pravosodje vpliva na odvetniške zbornice, da bodo zamogli zasebni uradniki po odvetniških uradnih zavživati nedeljski počitek. Zallinger in 51 tovaršev iz vseh strank večine se pritožujejo proti temu, da se je v praznik Kristusovega vnebohoda na Dunaju delalo, kakor v delavnik; kaj namerava vlada storiti proti takemu oskrunjanju praznikov?

Ta seja je bila pa silno važna, ker se je proti volji levičarjev obravnavalo o vladni predlogi zastran pristojbin. Se vé, se je to moglo doseči še le po strašnem uporu in hrupu levičarjev. Postavni načrt se je izročil posebnemu odseku, obstoječemu iz 36 udov. Seja je trajala od 11. ure do poldevetih zvečer. — Seja dne 1. junija je bila zopet burna, kakor prejšnje dni. Levičarji so ta dan na zatožno klop djali obadva podpredsednika, Abrahamoviča in Kramara, češ, da ona dva nista zmožna, voditi obravnav poslanske zbornice. Temu

nasproti je pa večina dala prebrati izjavo, v kateri ostro obsoja postopanje levičarjev, ki zadržujejo, da se ne more ničesar storiti za blagor ljudstva. Ob enem se izreka predsedništvu popolno zaupanje in zahvala, da opravlja svoje posle v tako težavnem položaju. Ko so levičarji zopet stavili predloge za predlogi že skozi več kot 5 ur, naznanja predsednik Abrahamovič, da bi rad, naj se v tej seji razpravlja o nujnih predlogih za stran podpore onim občinam, ki so poškodovane po uimah. Toda levičarji so upili in kričali, da tega nikakor ne dovolijo, ker nemštvo je v nevarnosti in je več vredno, kakor pa ljudstvo, ki silo trpi. To je grozno! Kje je nemštvo v nevarnosti? To so ljudje, ki ljubijo le svojo strast, ne pa ubogega ljudstva.

Socijalni demokratje in krščanski socijalisti.

(Posnetek iz govora A. K. na I. zboru katoliškega-polit. društva za vranski okraj.)

(Konec.)

Leta 1871., ko je bila vojska med Francozi in Nemci, je bilo v Parizu zelo veliko socijalistov ali takó zvanih komunistov. Bilo jih je toliko, da so se zoper vladu vzdignili in so v Parizu kake tri mesece gospodovali. Takrat so ti socijalisti ali socijalni demokratje pokazali, kakšen bi moral po njih mislih biti ves družabni red na svetu. V samem Parizu so si napravili vojsko, ki je štela 183.000 mož, katerih vsak je dobival na dan po dva franka in pol plače, a razven njih je bilo še 11.000 prostovoljcev. Kje pa so denarje dobivali, da so vojakom takó visoko plačo dajali? Vzeli so ga, kjer so ga dobili, pri družtvih in bankah, pri hranilnicah in bogatinah, pri cerkvah in samostanih, katerim so pobrali vse imetje. Poštene, nedolžne ljudi so brez usmiljenja zapirali in ubijali. Nadškofa pariškega, veliko pobožnih duhovnikov in posvetnih zaslužnih mož so ustrelili. Francoska vlada je imela dosti opraviti, da jih je ukrotila. Prelilo se je veliko krvi, a ker so socijalisti poslednjič le videli, da bodo premagani, sklenili so v svoji jezi zažgati celi Pariz. Cele čete požigalcev so hodile po mestu in so zažigale državne palače in mestno hišo, cerkve in gledališča, palais royal, tulerijski grad in več drugih dragocenih poslopij. Pripoveduje se, da so nekatera poslopja celó s petrolejem polili, da bi bolj gorela. Takó znajo gospodariti socijalni demokratje, torej ljudje, za katere so se tudi v našem okraju pri zadnjih volitvah nekateri ogrevali. Mi smo dobro vedeli, da so bili zapeljani, za-tó jim tega nismo toliko zamerili.

Hočem še povedati, kaj mislijo socijalni demokratje o sv. zakonu. Znano je, da je tudi radi tega dandanes revščina na svetu, ker se ženijo taki ljudje, ki nimajo nič premoženja, potem pa dobijo kopo otrok in živé v samej revščini. Socijalni demokratje hočejo to s tem odpraviti, da bodo otroke »podržavili«¹⁾ To se pravi: Otroci ne bodo več lastnina starišev, marveč države. Čujte! Socijalni demokratje ne bodo imeli nič zakona, marveč kar »prosto ljubezen«²⁾ Dekle in fant se bosta pri njih vzela, kedar se bosta hotela in se bosta ločila, kedar se bosta hotela. Matere nihče ne bo prašal, kdo je oče otrokov in bo imela otroka le takó dolgo v oblasti, da bo znal hoditi in jesti, potem ga bo morala dati v oblast državi in ne bo imela čisto nobene pravice do njega. Otroci obeh spolov se bodo skupaj odgojevali³⁾ brez Bogá, brez vere, brez molitve in bodo seveda od prve mladosti tudi najgrše stvari uganjali. Da pa kdo ne reče, da pretiravam to нравno stanje

socijalnih demokratov, hočem zopet zgodovino poklicati na pomoč.

Prej sem rekel, da so leta 1871. tri mesece socijalisti gospodarili v Parizu. In neki socijalist, imé mu je bilo Lyac, se je bil polastil dne 29. aprila 1871 zavrača »Evgen Napoleon«, v katerem so nune odgojevale mlade deklice, zlasti delavke. In kaj so naredili socijalisti brez Bogá in vere? Nune so odpodili, kakih 100 deklet so pa obdržali v hiši. In tam so potem take stvari uganjali, da se človeku gnusi, kakor pravijo dotična poročila. Ko je tista hiša prišla zopet v poštene roke, je bilo tam 5 deklic slepih in okrog 30 bolnih na groznih boleznih. Taki prijatelji zakona in нравnega življenja so socijalni demokratje! Kjer pa нравnosti ni, ne more obstati noben red, kjer zakona ni, tam niso več ljudje, marveč četa divjih živalij.

A vkljub vsem svojim prevratnim nakanam socijalni demokratje vedno pravijo, da hočejo pomagati kmetu in delavcu. Podobni so v tem oziru tistemu zdravniku, ki je bolnika na glavi bolnega s tem ozdravil, da mu je glavo odrezal. Socijalni demokratje pa hočejo kmetu iz revščine s tem pomagati, da bi mu vse vzeli in da bi potem kmet bil njihov suženj. Da socijalni demokratje ne mislijo kmetu pomagati, kaže že tó, da so njihov nauk izmislili sami židje in da jih dandanes vodijo večinoma sami židje. Kdaj pa je še bil žid kmetov prijatelj? Socijalni demokratje so največji sovražniki naše vere, naše narodnosti; največji sovražniki kmetov, katerim ne bodo nikoli pomagali.

Kdo pa je pravi prijatelj kmetov, kdo jim hoče v resnici pomagati? Pomagati jim hočejo krščanski socijalisti. To so možje, ki hočejo vse sedanje gospodarstvene razmere popolnoma predrugačiti na podlagi sv. vere. Njih parola je: Kmeta mora država varovati, drugače bo kmečki stan propadel. Takih mož je v Avstriji že veliko; v državnem zboru na Dunaju imajo kakih 80 zastopnikov (kršč. slov. narodna zveza, antisemitje, poljski kršč. socijalisti), ki za kmeta vselej svojo besedo zastavijo in ga varujejo. S čim pa hočejo ti možje kmetu pomagati in bodo tudi pomagali prej ali slej? Hočejo

1. da bi se ustanovile »kmečke zadruge«. Te zadruge bi nastale takó, da bi se kmetje vsakega večjega okraja združili v jedno družbo. Ta družba bi imela svoje vodstvo, katero bi branilo pravice kmetov, jim dajalo dobre svéte in posredovalo pri kupčiji z raznimi pridelki itd. Naš poljedeljski minister je v državnem zboru že predložil predlog, da se bodo ustanovile take zadruge.

2. Kršč. socijalisti zahtevajo, šla se ustanové kmečki domovi. To se pravi, da bi se ne smelo nobeno kmečko posestvo več razdeliti ali razkosati. Država bi morala skrbeti, da bi se kmet smel zadolžiti le do gotove meje; tudi otrokom bi se ne smela velika dota dajati, da bi mladi gospodar na domu mogel shajati.

3. Noben veleposestnik, noben žid, ali sploh človek, ki sam ne dela, bi ne smel kupiti kmečkega posestva.

4. Država sama naj bi ceno nastavila žitu vsako leto, ne pa židovski oderuhi; izdale naj bi se ostre postave proti vsem oderuškim prekupecem.

5. Država bi morala nastaviti visoko carino na take pridelke, katere naši kmetje v obilnej meri pridelujejo, da bi jih ne mogli uvažati iz tujih držav. Kaj pomaga kmetu, če prav včasih nekaj pridelala, a se tega ne more prodati?

6. Davki so dandanes krivično razdeljeni. Ubog, zadolžen kmet mora veliko plačevati od svojega posestva, bogataši v mestih, ki razkošno živé, pa ne plačujejo skoraj več od svojega velikanskega kapitala. Je

¹⁾ Bebel, die Frau, str. 322—323. ²⁾ Die Frau, str. 342.

³⁾ Ravno tam, str. 328—329.

li to pravica? Za-tó se mora kmetom davek znižati, obdači pa naj se židovski kapital. Kdor ima veliko, veliko plačaj, kdor ima malo, malo plačaj!

To in še veliko drugih rečij zahtevajo krščanski socialisti od države, da bi se kmetu pomagalo. In naše »kat. pol. društvo za vranski okraj« bode tudi v tem smislu delovalo, da bi se kmetu zljajšal njegov stan. V ta namen bo prirejalo shode po celem okraju, podučevalo bo ljudstvo, sklepalo resolucije, vabilo bo gosp. državne poslance v svojo sredo, da jim bomo povedali, kaj želimo. Za-tó pristopajte k našemu društvu! Društvo se bo borilo za sv. vero, za predrago slovensko domovino; borilo se bo in delovalo za povzdigo kmečkega stanu, in da bi delovalo uspešno, v to pomozí Bog!

Cerkvene zadeve.

Cerkvene slovesnosti v Rimu.

(Dalje.)

Veličastni so obredi, katere je katoliška cerkev pod vodstvom sv. Duha vpeljala, da bi ž njimi mesena človeška srca povzdigovala iz pozemeljskega prahu v nebeške višave. Kako se veseli staro in mlado, ko si domača župnijska cerkev obleče praznično obleko o kaki slovesni priliki na pr. o cerkvenem godovanju, o novi maši, o birmi itd.! In če že v priprosti cerkvi slovesni obredi imajo toliko moč, kaj mora biti še-le v središču katoličanstva, pri grobu sv. Petra, kjer stoluje namestnik Kristusov!

Če bi sploh na svetu moglo biti kaj podobnega nebeški slavi, bili bi gotovo veličastni obredi v Petrovi cerkvi o posebnih slovesnih prilikah. V prejšnjih časih so se velike cerkvene slovesnosti vršile prav pogostoma, a sedaj, ko se papež ne more prosto gibati, so bolj redke, zato pa tem bolj vlečejo ljudi v Rim od blizu in daleč. Pred nekaj leti je Rim videl veličastne svečanosti o petdesetletnici papeževega mašništva in škofovanja, a svečanosti, katera se je letos vršila, je ni videl 30 let.

Katoliška cerkev, ki želi vse svoje vernike pripeljati k večnemu pastirju Kristusu, se posebno raduje, kadar more katerega svojih otrok zaradi izrednih čednostij in čudežev slovesno pristiati med število izvoljencev božjih in ga priporočiti vernikom v posnemanje. Sedanji sv. oče so sicer že več zveličanih spoznavalcev pristiati svetnikom, toda to je bilo bolj na tihem. Letos pa so sklenili vkljub svoji visoki starosti, kolikor mogoče slovesno proglasiti za svetnika dva blažena, namreč: Antona Marijo Zaccaria iz Kremone na Laškem in Petra Fourier iz Mataincourt-a na Francoskem. Že dolgo časa so se delale velikanske priprave, čim bolj se je približaval dan Vnebohoda Gospodovega, tem živahneje. Pred praznikom popoldne, dne 26. maja je že kar mrgolelo ljudij po glavni ulici, ki vodi k Sv. Petru. Skoro se ni bilo mogoče preriniti skozi goste množice, vozovi so se zastavljali, ker niso mogli naprej; prodajalci pa so ponujali razne knjižice, podobice in časnike za to svečanost.

Še le pozno v noč je zavladal mir v večnem mestu. A le kratko časa, ker kmalu po polnoči so ulice že zopet oživele. Vedno gosteje so se pomikale vrste proti Petrovemu trgu, vsak je hotel čim prej priti tje, da bi prvi smuknil v cerkev, kader se odpre. Še preden se je zdanilo, sta dva regimenta vojaštva zasedla Petrov trg, stebrišča in cesto, ki vodi okoli Petrove cerkve. Romarje je žalilo, da so vojaki imeli najprostejšo obleko, katero imajo le takrat, ko gredo krotit kakih razposa-

jenih rogoviležev, ko je vendar ta dan bil od države pripoznan praznik. Pač pa je mestna straža bila vsa v praznični obleki. Vojaštvo je pustilo na Petrov trg le tiste, ki so imeli vstopnice. Ob 7. uri so odprli Petrovo cerkev in potem so ljudje drli kakor valovje vanjo. Ulice, ki tekó naravnost proti Sv. Petru, so bile proste le pešcem, vozovi so morali isti daleč okoli.

Kardinali, škofje in drugi dostojanstveniki so se zbirali v Vatikanu. V velikanskem mozeju (zbirki) za kamenite spominke (Museo lapidario) so si škofje oblekli praznično obleko. Vsak je imel roketo, široki plašč (pluvijal) in belo, prosto mitro na glavi. Kardinali so po različnih stopinjah imeli različno opravo. Vsi so imeli rdeče talarje in bele mitre iz damaščanske svile. Kardinali-dijakoni so imeli tuniko, kardinali-mašniki mašni plašč (planeto), kardinali-škofje pa širok plašč (pluvijal), kakor drugi škofje. Tako opravljeni so se zbrali v sikstinski kapeli, spremstvo jih je čakalo v dvorani pred kapelo.

Točno ob osmi uri se je začela procesija po vaticanskih hodnikih, po t. zv. kraljevskih stopnicah (Scala regia), po preddvorju Petrove cerkve, skozi velika vrata proti glavnemu oltarju. Najprej so šli redovniki in verske družbe s križi, z zastavami in gorečimi svečami v rokah. Za njimi je šla posvetna duhovščina, najprej kleriki rimskih semenišč, potem rimski župniki z roketami in belimi stolami, za njimi kanoniki manjših cerkvij, za temi kanoniki glavnih rimskih cerkvij v praznični opravi. Za kanoniki so korakali konzultorji (svetovalci) zbora za sv. obrede, potem avgustinci in barnabiti (iz teh dveh redov sta bila nova svetnika Peter Fourier in Ant. Zaccaria) z zastavami. Po tem so šli tajni komorniki, vaticanski spovednik in pridigar, tajni svetovalci, dvorni vaticanski kaplani, zbor vaticanskih pevcev, ki so peli: »Zdrava, morska zvezda . . .!« Višji in nižji papeški uradi, jeden tajni kaplan, ki je nosil papeževo krono (tijaro) in drugi, ki je nosil papeževo mitro. Za tem spovedniki raznih jezikov v Petrovi cerkvi, sedem svečarjev je spremljalo papežev križ, potem so prišli opati z mitrami, škofje, nadškofje, patrijarhi, primati, kardinali. Škofje so šli po dva in dva, vsak je imel ob strani svojega kaplana spremljevalca, ki je bil črno oblečen. Vsi so imeli v rokah velikanske sveče in so molili med procesijo različne sv. pesmi in psalme.

Za kardinali sta šla dva vodji papeških ceremonij, dva kardinala, ki sta stregla sv. očetu, potem papeževa častna straža rimskih plemičev v sijajni opravi. Za temi so nesli papeža v visoki nosilnici pod dragocenim baldahinom ali »nebom«, ob straneh so šli častniki papeževe telesne straže. V levi roki so imeli sv. oče svečo, z desno pa so blagoslavljali vernike. (Dalje prih.)

V spomin pok. župnika Janka Vraz-a.

Dne 26. svečana so razglasili žalostni zvonovi v št. Florjanu ob Boču, da g. župnika ni več med živimi. Opravljal še je istega dne vsa navadna opravila, maševal je, spovedoval, izpraševal zaročence in potem šel v šolo. Ali med podukom umrje sredi nedolžne mladine za srčno kapjo.

Rajnega so dičile kaj lepe čednosti, vsled katerih je bil vernikom in svojim tovarišem uzor in vzgled. Dasiravno slabe postave, vedno bolehen, je bil vendar silno delaven v vinogradu Gospodovem. Res čuditi se je, kako je tak slaboten človek mogel opravljati svojo odgovorno službo na raznih težavnih štacijah. In opravljal jo je povsod prav vestno, če tudi je pri tem veliko trpelo njegovo zdravje.

Kako vnet je bil za olepšavo hiše božje, pričata obe cerkvi njegove župnije. V kratkem času je oskrbel obema cerkvama, župnijski in podružni, zvonove in uri

in za glavna dediča je postavil rogaško in svojo župnijsko cerkev.

Občeznana je bila njegova ljubezen do ubožcev. Ko se je raznesla žalostna vest o njegovi smrti, pride mi nasproti berač žalostnega obraza, rekoč: »Moj največji prijatelj so umrli«. Res, ubožcem je bil več ko dobrotnik, bil jim je prijatelj, oče.

Redka je taka ljubezen otrok do starišev, kakor jo je gojeval rajni. Kako rad se je spominjal še vedno svoje že davno umrle blage matere! S svojim pobožnim očetom, nadučiteljem pri Sv. Marjeti na Pesnici v poklju, kateri se je le nekaj mesecev pred sinom preselil v večnost in ki je bil pravi vzor pobožnega, krščanskega učitelja, s svojim očetom torej dopisoval je vsak teden najmanje enkrat in dnevi posebnega veselja so mu bili, kadar ga je obiskal stari oče.

In kakor je bil rajni zvest sin svojih roditeljev in jih izvanredno spoštoval, bil je tudi zvest in goreč sin svojega slovenskega naroda. Kaj rad je podpiral slovenska društva, rogaško bralno društvo izgubilo je z njim svojega najradodarnjšega podpornika. Za slovensko katoliško časopisje je gorel in je krepko podpiral tudi s svojimi pogostimi dopisi.

Na političnem polju je bil mož-značaj, ki se ni upognil nobeni sili. Celó dan pred svojo smrtjo je prigovarjal in podučeval kmete, kako da naj pri prvotni volitvi volilnih mož za državnozborske poslance četrte in pete skupine, ki se je vršila ravno ob dnevu njegove smrti, volijo samo katoliške, zavedno narodne može.

Obče znana je bila tudi velika pobožnost rajnega g. župnika. Najraje se je nahajal v cerkvi, kjer je premolil cele ure pred sv. Rešnjim Telesom. Pot na Ložno k Mariji Lavretanski mu je bilo najljubša in dasiravno bolehen, je celo ob grdem vremenu kaj rad zahajal v to prijazno cerkvico častit Kraljice nebes. In kar je sam gojeval, to je vcepljeval tudi vernikom v srce, v zlasti mladini ljubezen do Marije in presv. Rešnjega Telesa. To je bilo tudi njegovo zadnje opravilo na zemlji.

Ravno ko je šolsko mladino navduševal za čiščenje presv. srca Jezusovega in Marijinega in prigovarjal vstopiti v to bratovščino, postane mu slabo; zato se vsede na stol, pa hipoma se zvrne raz njega — mrtev. Če tudi neprevidna, vendar srečna je smrt njegova, v kateri je jenjalo biti srce, v trenutku, ko je kipelo in gorelo ljubezni do svojega Sodnika!

Kako spoštovanje in ljubezen je vžival rajni med svojimi duhovnimi brati in vernim ljudstvom, pokazal je jasno njegov sijajni pogreb. Ne samo iz domače župnije, ampak od daleč okoli zbrala se je neštevilna množica njegovih častilcev.

Ko stopi na leco včl. g. nadžupnik in dekan J. Tombah in omeni v svojem divnem govoru zaslug rajnega župnika — ne, kakor pravi, njemu v pohvalo, ampak nam v spodbujajo — ni bilo suho nobeno oko. Pač blagor mu, komur grob rosijo solze ljubezni in hvaležnosti! Res v žalosti položili smo ga v zemljo, zginil nam je spred oči, a njegovi čisti in blagi značaj pa nam ostane v vednem spominu.

Gospodarske stvari.

Kmetijski stroji.

(Dalje.)

Imamo pa tudi še posebne stroje za čiščenje žita. Tega bi ne smelo manjkati v nobeni vasi. Naše gospodinjice činijo in snažijo žito navadno z rešeti, ki jih po vaseh prodajajo Ribničani kot znano suho robo. Pripomniti pa moramo, da je to delo zelo mudno, zraven

pa, če se še tako trudiš, na rešeto ne odpraviš nikdar vse zeli. Ako pa seješ zelno žito, boš imel potem prav žalostno žetev. S strojem pa se odpravi korenito od zrnja vsa nesnaga. Tu se tudi naj omeni, da še kmet ne sme mirovati, čeravno je vsejal osnaženo žito. Na njivi še raste vedno tu in tam kakšna plevel, ki se mora izruvat. Do Binkoštij mora biti vse žito plevela očiščeno, posebno pa pšenica, ker si baje na ta dan »gre v cerkev po blagoslov«.

Nekateri imajo tudi stroje za setev koruze. Te pa so naši kmetje že skoraj popolnoma opustili. Ti nam tudi nikakor ne prijaajo, ako sejemo v mokrem vremenu, ker nam preveč poteptajo konj ali vol in pa dva človeka, ki hodijo s strojem po njivi gor in dol. Ako sejemo z roko, se še tem bolj razvrstijo rastline, da vsaka dobi dovolj dobre zemlje. Kdor seje koruzo s strojem, naj jo tudi po tem osiplje z nalašč za to narejenim plugom. Stroj, ki jih imamo pri nas v Savinjski dolini in tudi menda drugod, za luščenje ali robkanje koruze, ne bom opisoval. Tudi mislim, da so ti kmetom ob Muri celo neznani, ker ti koruzo rajši po zimi z rokami luščijo pri peči s polno pipo. Tudi se oni ne brigajo toliko za koruzo, ampak sejejo večji del le strneno žito.

K ljubemu kruheku mora biti tudi nekaj pijače, vino ali pa sadjevec. Poglejmo še torej malo v sadunosnik in pa v vinograd. Kakor že drugod, tako imamo tudi za narejanje sadjevca stroje. V prvi vrsti so pač tako imenovani mlinci za sadje mleti. Teh imamo dve vrsti. Eni so iz lesa, ter precej veliki, drugi manjši imajo železna rezala, pod katerim sta dva kamenita valka, da še razrezane kosce zdrobita. Za te stroje kmetom ni veliko, ker dobi mošt od železa nekako črno barvo. Sicer pa se sadje zdrobi tudi brez stroja, namreč s kiji iz hrastovega ali brestovega lesa, ki so prav trpežni. Nekateri tolčejo sadje tudi v močni kadi, kjer pa mora biti dno dobro podloženo, da se ne izbije. Nekateri drobijo sadje tudi z mlinškim kamnom, ki ga gonijo po zelo dolgem koritu, v katerem so nasuta jabolka, gor in dol. Na takšne in enake načine si pomaga kmet, kateri nima stroja.

Sedaj pa pogledimo v gorico. Zraven stiskalnice zapaziš prav ličen stroj, s katerim se mečka grozdje. Ker ta tako imenovani mlin stane le 8 do 10 gld., in ga zna narediti vsaki mizar, naj bi ga imel vsak vinogradnik. Tlačenje grozdja po stari navadi naj se opusti. Ker je o trgatvi včasih že prav hladno, je teptanje grozdja hudo delo. Ako se grozdje sproti melje, se lahko mošt iz kadi vedno odtaka, in tako vsa boljša kapljica skupaj pride. Vse grenke snovi pa ostanejo v lupinah in receljnih v kadi, ki se pozneje stisnejo, in ta slabjši mošt posebej v sod spravi.

Kar se stiskalnic tiče, omenimo le toliko, da zavzamejo nove manj prostora, kakor naše iz lesa. Prednost imajo naše le to, da jih lahko sami popravimo, ako se nam pokvari. Kdor ima pri kleti malo prostora, zraven pa dovolj denarja, naj si le pripravi novo stiskalnico. Seveda naj tudi dobro obdeluje vinograd, da mu mnogo obrodi, in mu tako ne bo novi stroj zastoj rjavel.

Kmet se mora tudi baviti z živinorejo. Živini polagamo po zimi, in nekateri tudi po leti rez ali rezanico. Ta pa se napravlja ali z navadnim reznim stolom, kar je zelo mudno, ali pa z nalašč za to narejenim strojem, ki ga rezalnico imenujemo. Rezalnico dobiš za 40, 50 ali 60 gld. Ako si jo kupiš, zadostovala bo tebi in tvojemu nasledniku. Rezalnica ti prinaša dvojni dobiček. Prvič gre delo veliko hitreje izpod rok, kakor z navadnim reznim stolom, drugič pa si prihraniš mnogo mrve, ako pokladaš živini rez. Same slame, pa tudi

bolj kisle mrve živina nikakor rada ne je. Ako pa to zmešaš z dobrim senom, z deteljo ali pa z otavo, ti ne bo šlo nič v škodo. Izjedkov potem ne boš našel v jaslih. Rezalnico priporočujemo vsakemu kmetu. Denar, ki ga je za njo izdal, se mu bo hitro povrnil. Omeniti tudi moramo, da z rezalnico lahko režeš tudi turšično ali koruzno steblovje. (Konec prih.)

Sejmovi. Dne 5. junija na Starih Sv. gorah in na Slatini. Dne 8. junija v Mariboru, v Lučanah, Kapelah, Ločah, v Mozirju, Ljutomeru, Štrasu, Šmartnu pri Slov. Gradcu, v Marenbergu, Račah, na Laškem in Pristavi. Dne 9. junija na Pilstanju, v Trbovljah in pri Sv. Marjeti na Dravskem polju. Dne 10. junija pri Mali Nedelji, pri Sv. Heleni, Sv. Marjeti ob Pesnici in na Bregu pri Ptujju (za svinje).

Dopisi.

Iz Rima. (Naš mil. knezoškof) so dne 24. maja obiskali kardinala Rampolla in si ob enem ogledali vatikansko pinakoteko ali galerijo slik, glasovite Rafaelove stanze in sikstinsko kapelo. Potem so pri kongregaciji s. officii oddali poročilo o lavantinski škofiji in tudi »Gesta et statuta« II. lavantinske sinode. Na domu pa so jih ta dan obiskali hrvaški škof Carev, nadškof iz Mocessa Zardetti, msgr. Montel, auditor Rotae Rom. za avstrijsko cesarstvo, msgr. Anton de Waal, rektor nemškega zavoda Campo santo, pater K. Dilgskron, generalni svetovalec družbe redemptoristov, p. Jurij Schober, redemptorist in konsultor zbora za sv. obrede. — Dne 27. maja pa so bili mil. knezoškof pri slovesnostih v Petrovi cerkvi, katere popisujem v »Cerkvenih zadevah«. — V soboto, dne 29. maja so bili škofje, ki so še tukaj ostali, poklicani v apostolsko pisarno. Podpisali so posebno adresu na sv. očeta, v kateri zahvaljujejo papeža za trud, ki so ga imeli pri slovesnosti na Križevo. Dalje se zahvaljujejo tudi za goreče prizadevanje o zjedinenju razkolnih cerkvij in prosijo Boga, da bi še dolgo let trdnega ohranil Leona XIII. — V nedeljo je priredil avstrijski poslanik pri sv. stolici, grof Revertera, obed v čast avstrijskim škofom. Razven teh so se ga udeležili tudi kardinali Rampolla, Agliardi, Gotti, Segna, Satolli in mnogi drugi rimski prelatje. V ponedeljek, dne 31. maja pa so naš mil. knezoškof odpotovali na južnovzhodno Italijansko, na Monte Gargano, kjer je glasovita božja pot sv. Mihaela. Spremlja jih dr. Fr. Kovačić.

Izpred Celja. (»Naši poslanci pri delu.«) Pod tem nadpisom napada »Domovina« v št. 21. naše slovenske državne poslance. Ona trdi: »da je državno-zborska večina izročila referate o protestiranih volitvah večinoma svojim članom. Samo pri volitvi v celjski mestni skupini so poslanci napravili izjemo. O tej volitvi bode poročal nemški liberallec baron Wiedersberg«. — »Domovina« bi pač lepše in pametneje ravnala, ko bi poprej poprašala v merodajnih krogih, kdo je ta Wiedersberg; hitro bi zvedela, da je dr. Wiedersberg ugleden Čeh, nikdar ne nemški liberallec. Potem bi gotovo tako pobalinsko surovo se ne prenačila v politiki, katere ne razume. Ona namreč piše k sklepu: »Kje je tu narodna jeklenost in odločnost? Sedaj sedijo naši poslanci v večini in se bahajo, da so postali važen faktor; a zakaj ne izkoriščajo tega svojega ugodnega položaja? Tako postopajo mevze in ne značajni in odločni možje!« — Naši poslanci itak mnogo trpe vsled neznosnih razmer v zbornici od strani nemških liberalcev in nacionalcev; zdaj pa jih naj še domačini napadajo!

In to v popolnoma nedolžni stvari, torej po krivici. Je-li to hudobija ali neumnost?

Iz Veržeja. (Zagovor.) V zadnjem dopisu iz našega trga je nekdo poskušal učiteljstvo veržejsko malo »dregnoti«. Pač nepotrebno! Ukanil se je, ako je mislil, da nas je Bog ve kako zbolelo. Čudimo se pa, da so nas pogrešali, ko se pri pripravah za veselico za nas niti zmenili niso, ampak celo z lažmi v stran rivali. Samo gledalci pa nismo po tem takem hoteli biti, kajti videli smo že nekaj družega, nego take »orehove« igre. Da so navzoči prostor občudovali in da se jim je igra dopadla, nas zelo veselilo. Pa je tudi res bila dobro izbrana ta igra, posebno za Veržej, kjer se za vsako malenkost vse navskriž toži; saj bi se tudi nekateri društveniki lahko marsikaj iz te igre učili. Kdo je tega kriv, da umetnega petja ni bilo? Domači to itak dobro znajo, radovednim tujcem pa povem, naj se oglasijo pri meni, zato se tudi podpišem. Ne skrivam se tako, kakor oni, ki me je hotel javno osmešiti ali morebiti celo očrniti kot kakega narodnega odpadnika. To se mu ne posreči, kajti moje narodno delovanje je dalje znano, kakor si misli ta dopisujoča malenkost. Dopisniku pa, naj si bo Veržejec ali ne, gotovo pa od Veržejca podpihan, toraj obema nasvetujem, da naj svoje duševne moči, če še jih sploh kaj več imata, kakor je ravno za ta dopisek treba bilo, porabita v boljšo stvar, nego da svoje obrekujeta in neslogo sejata. Konečno še omenim, da je za zamizno petje in napitnice pevovodja nepotreben, zatorej tudi moj kolega Hercog gotovo ni imel namena kot tak nastopiti, dopisniku in njegovim šuntavcem pa povem, naj se mi prikažejo, da jim v lice povem, kar jim gre; zalezovanje je ostudno, zatorej pa vas zaradi neosnovanega napadanja tudi odločno zaničujem.

V. Vauda, nadučitelj.

Iz Slov. Bistrice. (Novi kor v cerkvi na Črešnjevcu.) Kakor črešnjevski rojak sem opazoval mnogokrat cerkev sv. Mihaela na Črešnjevcu. Cerkev je mala, nizka, blizu 6 m široka, oltar lep, kor pa ima neko posebno obliko. Orglje na koru drže nad seboj obok, kateri se na obe strani orgelj tako nizko zida poprime, da ne more zraven orgelj še mali otrok ravno stati; — in pevci? Na koru ni okna, tedaj tudi ni svetlobe, zato sta luknji na obeh straneh orgelj, mali, črni in temni. Ko sem neko nedeljo opazoval kor, in sem videl nekaj glav gibati se v črni luknji, mi je prišla na misel pesem od čuka, ki je bil v votlem drevesu: »Čuk je vun lukna, pa sem ga klukna itd.« Ko pa te dni pridem na Črešnjevce, zaslišim neki ropot v cerkvi, podal sem se tja in videl sem kor podaljšan pred orglje, svetel in tako lepo izdelan, da je le kinč za cerkev, pa tudi čast mojstru, kateri ga je tako lepo izvršil. Gotovo je cela župnija hvaležna tistemu možu, kateri je to dobro misel že pred tremi leti sprožil in tistim, kateri so to delo izpeljali. Hvala Vam torej! Začetek je majhen, pa res hvale vreden. Gotovo se bodo dobri Črešnjevčani začeli tudi v kratkem pogovarjati o malih prostorih v cerkvi.

Od Male Nedelje. (Gospodarstven shod) je sklical načelnik okrajnega zastopa, gosp. Kukovec iz Ljutomera. Ličnemu številu poslušalcev je najpreje gospod Karba, posestnik s Krapja, govoril o sadjarstvu; svoje besede razlagal je s praktičnim razkazovanjem. Govornik je tudi z besedo in z delom učil, kako se oplemenjuje trta. Naposled je kmetom, svojim tovarišem, na srce položil nauk, kako da se naj vadijo spoštovati svoj kmečki stan, rekše, če se bomo spoštovali sami, čislali nas bodo tudi drugi stanovi; saj kmečki stan skrbi za kruh vsem drugim stanovom, on je državi podlaga. Za vzboljšanje gospodarstvenih razmer v našem okraju velezaslужni gospod Kukovec je potem učil o

postavah, ki se tičejo govedarstva. Uspeh njegovih besed je, da se je ustanovil »govedorejski okoliš«, izbrali so se go-spodarji, ki bodo po okolici imeli skrb za izpeljevanje postavnih določil. Med ostalim je gledé živinorejstva govrnik omenil tudi za kmeta veselo novico, da se je skoz minolo zimo dozdej na ljutomerskem kolodvoru naložilo okoli šestdeset vagonov svinj, to je znamenje, da murskopoljsko blago po svetu slovi. Čudno se pa dopisniku zdi naznanilo, ki pravi, da je pred nekaterimi tedni neki trgovec od nekod iz devete dežele v Ljutomer spravil svinj za jeden vagon, to pa samo zavoljo tega, da je pošiljatev šla iz Ljutomera. No, trgovec že zna, zakaj da ravna tako. Za svoje blago hoče pač dobro plačilo; a da bi s svojim blagom rad ob dobro ime spravil svinjerejce naše, tega ne mislimo. »Ali previdnost je mati modrosti!« To pravilo naj dobrohotno vzamejo na znanje vsi krogi, ki imajo srce za kmeta, za našega živinorejca. Sklepoma bodi še povedano, da je obema govrnikoma gospod Božič, posestnik iz Radoslavec, izrekel dostojno zahvalo; in da je podukaželjnim poslušalcem govoril iz srca, to je pričalo pristrčno poslavljanje ob razidu od gospodarstvenega shoda.

Iz Središča. (P o d u č n i s h o d.) kateri je priredilo bralno društvo »Edinost« na Križevo po večernicah v šolskem poslopiju v Središču, bil je jako dobro obiskovan. Gosp. A. Kosi je razlagal v priprosti, lahko umljivi besedi skoraj nad jedno uro o strupeni rosi ali peronospori in o pripomočkih zoper to bolezen. Govornik je najprej naglašal veliki pomen vinoreje v občé, potem je omenjal raznih nezgod, ki so uzrok, da bodo vinorejci polagoma morali popustiti stare načine obdelovanja ter se poprijeti novih, od strokovnjakov navetovanih. Na to je popisal bolezen prav natanko ter naštel pripomočke zoper njo; omenjal je tudi »azurin«, s katerim bode delal letos sam majhne poskuse, ker se je baje na Ogerskem to sredstvo obneslo. Velike vrednosti pri tem predavanju so bili razni praktični poskusi na pr. z bakreno apneno zmesjo, s škropilnico itd. Predsednik društva, č. g. M. Šinko, se je zahvalil v imenu društva gosp. poročevalcu za njegov trud, zahvalil pa se je tudi vsem navzočim, ki so se v tako obilnem številu odzvali društvenemu povabilu. Na željo društva »Edinosti« bode gosp. poročevalec poslal svojo poljudno razpravo listoma »Slov. Gospodar« in »Domovini«, da jo blage volje objavita. H koncu še izrekam prošnjo, naj bi nam tukajšnje bralno društvo, česar namen je tako blag, priredilo še večkrat kaj jednakega; saj se je pokazalo dovolj, da naše ljudstvo taka predavanja zanimajo.

Iz Hoč. (Veselica.) Pesnik poje: »Lepšega nikjer ni kraja, kakor kraj je vrh planin«. Mi pa obrnemo te besede in rečemo po pravici: Lepše ni nikjer zabave, kakor med Slovenci. Saj to smo videli dne 23. maja na prvi veselici našega bralnega društva. Dasiravno se je od ranega jutra k dežju pripravljalo in vmes večkrat poskušalo škropiti, vendar se je pri vsem tem polagoma toliko ljudstva sešlo, da so bili malone vsi prostori g. J. Kselmana v hiši kakor na vrtu napolnili. Obžalujemo le, da predsednik društva, g. Šimen Šunko, vsled bolezní ni mogel navzoč biti. Zastopan je bil vrli kmečki stan prav povoljno; tudi več gg. duhovnikov, med njimi preč. g. kanonika, ki so nam darovali 6 kron, in gg. učiteljev smo imeli v svoji sredini. Ko ob določeni uri g. podpredsednik veselico otvori ter č. g. dr. M. poprosi, da nam spregovori slavnostni govor, tedaj je vse utihnilo, da bi lahko slišal miško dihati. Mirno in pazljivo smo sledili iskrenim besedam. Razložil nam je pomen slovenskega gesla: »Vse za vero, dom, cesarja« z ozirom na društvo naše. Gosp. govrnik, za krepke in spodbudne Vaše besede se Vam nikakor ne moremo

dovolj zahvaliti; ali upamo, da se bo društvo prelepih Vaših naukov zvesto oklenilo, po njih se vedno ravnalo, in tako Vam želimo Vaš trud poplačati. Kaj pa naj rečemo v zahvalo in pohvalo slavnim pevcem iz Maribora? Ne verjamemo, da bi bile Hoče že kedaj popreje toli milo in pristrčno petje slišale. Stotera hvala Vam, vrli pevci, Vi ste bili duša našega veselja! Pridite torej, ko Vas zopet poprosimo! Tudi kmečka deklica Malajnar-jeva Rozika je mojstersko deklamovala Gregorčičevo pesem »Oljki«. — S tem je bil prvi del našega programa povsem dokončan in začela se je prosta zabava. Bila je v resnici zabava. Govorila se je še marsikatera spodbudna pa tudi šaljiva beseda, zapela marsikatera lepa narodna pesem, sicer je bilo do zdajnjega vse lepo mirno in pošteno. Tako je prav, dragi mi Slovenci! S tem ste pokazali, da se Slovenec rad veseli, pa da se zna pošteno veseliti. Konečno kličemo vsem vrlim gostom, udom in neudom, domačim kakor ptujim, pristrčno zahvalo, da so se bili tako mnogoštevilno zbrali in veselico povzdignili. Posebej pa še se zahvaljujemo g. Jožefu Kselmanu in Roziki Malajnar, da sta nam prostore tako okusno okinčala!

Iz gornje Savinjske doline. (Premovanje živine.) Dne 24. maja se je vršilo licenciranje in premovanje bikov na Ksaverijanskem pašniku. Prignanih je bilo 22 bikov. Od teh je bilo licencovanih 19; premovanih pa 11. Prvo državno premijo je dobil po okrajnem odboru nakupljeni bik g. Alojzija Goričarja iz Mozirja v znesku 70 kron. Drugim so bile razdeljene 3 deželne premije v znesku 100 kron in 7 okrajnih skupaj z 94 kronami. — Predsedoval je komisiji oskrbnik velenjske graščine, g. E. Spies. Žalostno znamenje je, da je deželni odbor poslal nam moža za predsednika, kateri še slovenskega jezika ne razume; med tem ko ima okraj sam zmožnih mož, ki so domačini. Celó prošnjo okrajnega odbora za dvojezične tiskovine je deželni odbor porogljivo odložil, češ, nam niso v razpolago. Takoj po premiranju pa jih je vendar imel. G. Wurmbrand je ostal, kakor razvidimo, še vedno stari lisjak. A tudi mi ne bomo v drugič mirovali, dokler se nam na vsej črti ne priznajo pravice enakopravnosti.

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so se iz Budapešte, kjer so bivali 14 dni, zopet vrnili na Dunaj v nedeljo zjutraj ter bili navzoči pri 50letnici akademije znanostij. — Ker so nemško-liberalni poslanci v državnem zboru onemogočili vsako posvetovanje in je državni zbor že stal 340 tisoč, je dne 2. junija grof Badeni zaključil zasedanje ter poslance poslal domov.

Štajarsko. Ker so nemški profesorji graških velikih šol protestovali zoper jezikovne naredbe, so jih hoteli posnemati tudi dijaki; ali policija jim je to prepovedala. Vendar so nemški dijaki v ponedeljek večer kakor divjaki rogovilili po mestu. — Graški mestni zastop se je enoglasno izrekel zoper Ebenhochov šolski predlog, katerega napadajo samo liberalci, socijalisti in teh prijatelji.

Koroško. V Celovcu bode prve dni meseca avgusta občni zbor nemškega in avstrijskega planinskega društva. Mila Avstrija si bode takrat gotovo morala oči zakriti in ušesa zamašiti. — Podružnica sv. Cirila in Metoda za Velikovec ima dne 7. junija občni zbor v Št. Štefanu.

Kranjsko. Nemčurji v kratkem skličejo v Ljubljano dva shoda, da bodo protestovali zoper jezikovne

narodbe za Česko in Moravsko. Pri pametnih ljudeh je za eno in isto reč eden shod dovolj; ali ljube pameti zdaj zagrizeni Nemci nimajo. — V Loškem potoku ustanovijo kmetje mirovno sodišče. Enako jako pametno napravo že imajo Rovte nad Logatcem.

Primorsko. V Gorici in ne v Branici se postavi slovenskemu junaku Čehovinu spomenik; čeprav Lahi zanj skoro nič niso dali. — V Trstu se naj ustanovi laško vseučilišče in učiteljsiše; tako je laški šulverein »Lega nazionale« sklenil na občnem zboru v Roveredu. — V Trstu so prijeli anarhista Marzetiča, ki bojda ima 14 tisoč pristašev, ki hočejo laškega kralja umoriti.

Hrvaško. Pri zadnjih saborskih volitvah so se pravi hrvaški domoljubi priborili 22 mandatov. Vseh imajo 29. Ako bi se jim hotelo pridružiti 25 Srbov, ki so vendar po jeziku bratje Hrvatov, stila bi se madjaronska moč na Hrvaškem.

Ogersko. Tudi v ogerskem državnem zboru je vladi nasprotna stranka začela obstrukcijo ali ropotanje, vendar samo parkrat in ne tako, kakor naši nemčurji znajo, katere ves pameten svet zaničuje. — Na več shodih so se te dni Madjari izrekli zoper večje plačevanje k skupnim stroškom, dasi se vojna akademija Ludovika spopolni in Madjari dobijo tri nove vojaške realke. No, volk in Madjar nikoli nista sita!

Vnanje države.

Rim. Te dni so sv. oče kardinalom izjavili, da jim je turški sultan ponujal otok Kreto, naj bi bil papeževa last, ali sv. oče so to odklonili, ker so tej ponudbi nasprotovali »krščanske« evropske velevlasti.

Italijansko. Napadalec na kralja Acciarito je bil obsojen na vse življenje na galére. Ko je bila sodba razglašena, je Acciarito zakričal: »Danes jaz, jutri vlada! Živela ustaja, živela anarhija!« Vladi pač ta krik kaj čudno na ušesa doni.

Angleško. Salisburyjevo ministerstvo vendar nekaj hoče storiti za ubogo Irsko. Napovedala je postavo, vsled katere se da irskim okrajem več pravic, vendar polovico okrajnih stroškov in ubožnega davka prevzame država. S tem bode Irski polajšano za 8¹/₂ milijona.

Nemško. Državni zbor je pred tednom prekinil zasedanje; zopet se snide dne 22. junija. — Pruski državni zbor je vsprejel novo društveno postavo, kakor jo je izdelal odsek, čeprav so se prijatelji policijske moči kislo držali.

Rusko. Ravnatelj kmetijske banke, Obolenski, je postal adlatus ali desna roka v notranjem ministerstvu. — Car je ukazal, da se grški zedinjenci ne smejo več preganjati, ako se držijo svoje katoliške cerkve. To kaže, da bodo katoličani vendar v kratkem smeli prosteje dihati.

Turško. V Kandiji na Kreti so ustaši zaprli vse studence, tako da je mesto brez vode, ter polili neko skladišče s petrolejem in je zažgali. Sicer pa ustaši nimajo nobenega topa več. — Sultan je poklical 30 bataljonov vojakov iz Sirije, da je pošlje na srbsko in bolgarsko mejo. — Sultan je potrdil premirje z Grško za dobo, dokler se ne dožene mir.

Grško. Vlada bi kaj rada, da bi velevlasti kmalu dognale mir Grške s Turško, sicer bodo turški vojaki vse uničili v Tesaliji. — Grška vojska se je utaborila pri Termopilah. Ali kakor v Atenah, tako je tudi pri Termopilah vse nevoljno na kralja, posebno pa na prestolonaslednika Konstantina, ki je tako slab vojskovodja. Zato prestolonaslednik odpotuje v London, da se umakne splošni nevolji.

Za poduk in kratek čas.

Črtice s potovanja v Rim.

(Piše Fr. K.)

Iz Rima sva se s prijateljem proti domu odpeljala popoldne 20. aprila v Foligno in odtod takoj v Asisi, kjer je živel in deloval sv. Frančišek Serafski in kjer je ta veliki svetnik tudi pokopan. Mesto Asisi stoji na hribu in ob hribu ter je od železnice oddaljeno kake pol ure.

Okolica asiška spada med najlepše laške kraje, toda meni se istega popoldne ni dopadla, ker je bilo nebo oblačno in je bril hladen veter. To je menda tudi bil uzrok, da je po mestu bilo vse mrtvo. Še običajnih laških paglavcev ni bilo videti na ulicah.

V Asisi sva si ogledala natanko cerkev sv. Frančiška; prav za prav pa so tri cerkve, ena nad drugo. V podzemeljski je grob sv. Frančiška Ser., kjer sva tudi drugo jutro maševala; v srednji, tudi precej temni cerkvi se opravlja navadna služba božja, zgorajšna svetla in krasna cerkev pa je državna lastnina, kar je celo hladnokrvnega Angleža, ki je ravno takrat bil v njej ko midva, tako razjarilo, da je začel cepetati.

Na belo sredo zjutraj pa sva si ogledala porcijunkolsko cerkev spodaj pri kolodvoru. V sredi te cerkve stoji ona cerkvica, v kateri je sv. Frančišek od Boga izprosil porcijunkolske odpustke. Če se že v naših frančiškanskih ali kapucinskih cerkvah vse tere ljudstva o »Porcijunkoli«, koliko še le semkaj mora takrat priti vernikov!

Iz Asisi, od koder se vidi mesto Perugia, kjer so sedanji papež mnogo let bili nadškoj, sva se odpeljala zopet v Foligno. Ker sva tu morala čakati poltretjo uro na vlak, peljeva se v mesto, da si je ogledava. Dolgočasno je, kakor sva laška manjša mesta, ki so si skoro podobna kakor jajce jajcu. Ob pol 1. popoldne vendar pridrdra rimski poštni vlak, ki naju odpelje proti Jakinu ali Ankoni ob Adrijanskem morju.

V Jakin dospemo večer ob 6. uri. Takoj si najmeva izvoščeka, da naju popelje v Loreto, na najslavnejšo Marijino božjo pot. Dasi je izvrstno vozil, vendar smo še le o pol 9. uri došli v Loreto. Stanovala sva pri Thomaso Ferri, kjer so nama izvrstno, res po mate-rinsko postregli.

Na beli četrtek, dne 22. aprila, sem ob 9. uri maševal v Marijini sveti hišici, ki stoji sredi veličastne loreške cerkve. To je ona hišica (casa santa), v kateri je prečista D. Marija Sinu božjega spočela, v tej hišici so skoro 30 let prebivale najsvetejše osebe, kar jih je videlo solnce, namreč Jezus, Marija in sv. Jožef.

Ne bom opisoval ne hišice, ne cerkve, saj sta v lanskem Mohorskem koledarju dovolj opisani. Samo naslednje besede naj sem postavim iz svojega zapisnika: »22./4. Od 9—9¹/₂. ure maševal v casa santa. O blaženost! Nato bil ondi pri g. Jak. Kavčičevi maši; v Loretu sem vsaj lahko molil«. — Ko si popoldne ogledujeva loreško cerkev, v njej slovansko kapelo in pa nemško, katera bode žal, našo daleč prekosila, pridejo laški romarji. Kakor sem pozneje zvedel, bili so doma nižje Neapolja in so hodili 13 dni. Ko so vstopili v sveto hišico, so tako ihteli in jokali, da bi se kamen lahko omeščal. O zaupanje do Matere božje, kako mogočno si ti!

Ob 7. uri zvečer se odpeljeva na loreški kolodvor in potem z brzovlakom čez Jakin, Rimini, Bologna, Piacenco v Milan, glavno mesto Lombardije. Čeprav je vožnja trajala celo noč, vendar mi ni bilo dolgočasno. Do Rimini sta se z nama vozila dva Bavarca, ki imata dva brata na Laškem, in smo se zmenili to in ono, zlasti o laških razmerah.

Na Laškem skoro ni več kmečkega stanu. Skoro vso zemljo imajo bogatini, kmetje pa so najemniki ali kolóni, ki se morajo pehati samo le za svoje gospode. Tudi obrtniki so grozni reveži; ubog črevljar na pr. mora v Rimu na leto dače plačevati 150 lir ali 67 gld. Zato pa na Laškem pripada eden milijon ljudij k bogatinom, dva milijona sta nekoliko premožna, 27 milijonov pa je samih beračev. —

V Milan se privoziva na beli petek zjutraj ob 6. uri. Maševala sva v cerkvi sv. Jerneja, potem pa jo mahneva k najlepši laški gotični cerkvi, stolni cerkvi, ki je za sv. Petra cerkvijo največja in ima 124 stolpov. Seveda sva bila tudi vrh cerkve in vrh najvišjega stolpa, od koder je krasen razgled po mestu in vsej Lombardiji, kjer mnogi slovenski vojak prhni.

Ko sva še hodila občudovat znamenite Leonardo da Vinci-jeve slike »Zadnja večerja«, pokrepčala sva se opoldne za daljno vožnjo v Benetke. Po bliskovo smo se vozili po čuda lepih krajih mimo Garda-jezera, mimo Brescije, Verone in Padove; ob 1/2 7. uri zvečer sva že bila v Benetkah. Peljala sva se z gondolo ali ladjico v hôtel. Težko sva dobila prenočišče, ker je bilo vse polno tujcev, posebno Nemcev. Takoj sva hitela, da vidiva Markov trg, in vsaj od zunaj cerkev sv. Marka in dožino palačo, potem pa sva bila na razstavi beneških umetnin.

Na belo soboto sva zgodaj ob 1/2 4. uri ustala. V gondoli se ob 4. uri odpeljeva po glavnih vodenih ulicah, Grand kanalu, na kolodvor. Nebo je bilo oblačno in pihal je mrzel veter. Ob 5. uri sva že bila na brzovlaku; zdaj pa le hajdi domov mimo Vidma v Pontebo, mimo Beljaka in Celovca v Maribor. Hvala Bogu, da se nama na vsem potovanju ni najmanjša nesreča zgodila!

Smešnica. Gospodar pride k sosedu in pravi: »Zdaj morajo vsi obrtniki imeti napise ali table, tudi tisti, kateri bodo žganje pod klobukom delali«. — Sosed mu odgovori: »Pravo, torej bodo tudi tatje dobili napise, do bo žandar videl, kje tat stanuje!«

Razne stvari.

Domače. (Mil. knezoškoč) se jutri vrnejo iz Rima v Maribor. Prihodnjo nedeljo pa bodo v stolni cerkvi po poznem sv. opravilu delili zakrament sv. birme.

(Gosp. poslanec Fr. Robič) je v seji državnega zbora dne 1. junija izročil peticijo kupčijskih in obrtnih pomočnikov v Št. Juriju ob Pesnici, naj se skrbi za-nje v slučaju njihove onemoglosti in starosti, pa tudi za njihove udove in sirote.

(V državnem zboru) se je ustanovila svobodna združitev kmečkih zastopnikov. Dne 25. maja je imela ta združitev sejo, pri kateri je bil tudi vladin zastopnik. Razgovor je bil o kmetijskih zadrugah. Poslanec vitez Berks je predlagal, naj se te zadruge omejijo po narodnosti, da ne bode v njih narodnostnega prepira.

(Okrajni zastop kozjanski) je imel dne 31. maja sejo, pri kateri se je dovolila zgradba okrajne ceste Kozje-Št. Jurij ob južni železnici. Ta cesta je krvava potreba za ves kozjanski okraj, vendar je kozjanski predstojnik in načelnik okrajnega zastopa najhujši nasprotnik te ceste. Sicer pa temu že zvonj in kmalu mu bo odklenkalo.

(Pošte.) Trgovinsko ministerstvo je ukazalo graškemu poštnemu in brzojavnemu ravnateljstvu, da je v vseh okrajih na Štajarskem in Koroškem, koder prebivajo Slovenci, za vse novoustanovljene poštno in

brzojavne urade napraviti nemško-slovenske pečatnike, pri sedanjih poštah pa takrat, ko se stari samonemški obrabijo. Ko bi se le skoro!

(Županstvo Sromlje) pri Brežicah se tem potom iskreno zahvaljuje blagorodnemu g. Juliju plem. Vistarini, uradnemu vodji v Brežicah, za razdelitev podpore in za trud, katerega je pri tem imel dne 19. maja, v imenu vseh, kateri so podporo sprejeli.

(Od gornje Savinje.) Slovesno blagoslovljenje poslopja požarne brambe na Rečici se je vršilo v nedeljo, dne 30. maja. — Toča je rožljala pretkli petek v gornji Savinjski dolini; hvala Bogu, brez znatne škode.

(Slovenska umetnost.) Dva velika kamnita kipa za Libijsko cerkev pri Mozirju izdeluje gosp. Ivan Cesar v Mozirju. Delo samo govori, da je tudi v tej stroki g. Cesar izurjen mojster.

(Kaj je to Ruše?) Tega ni znal oni dan nemški uradnik pri železniški blagajnici v Mariboru. Današnja »Marburgerca« se v svoji tevtonski oholosti grozno »gifta«, da se je v Mariboru Slovenec predrznil slovenski zahtevati vozni listek. Le jezi se! Maribor stoji na slovenskih tleh, ne pa kje za Berlinom; zato morajo tukaj tudi vsi železniški uradniki znati slovenski! Do te pravice še pridemo!

(Srečna piščeta!) Pri nekej hiši v Ljutomeru je zvalila kvoklja šestnajst piščet. Ko jih je zgodnjala za na ponev, jih je zapustila. Toda glej! Zapuščenihi sirotice se usmili druga kvoklja, katere niso hoteli nasesti. Prevzela jih je, in še je vodi, »stare norce«, kakor da bi je sama zvalila. O ko bi vse sirotice tako pridno mačeho dobile!

(Služba) pomožnega sluge je razpisana pri mariborskem finančnem okrajnem ravnateljstvu. Letna plača 200 fl. Prošnje se naj vložijo v 14 dneh pri ravno tem ravnateljstvu.

(Ormoška nemška hranilnica) je imela lani posojil na hipoteke 27.830, na menice pa velikansko svoto 251.772 fl. Seveda za take reči je politična oblast slepa. Tudi samo oni kmet dobi pri tem zavodu posojila, ki išče pomoči pri nemških odvetnikih. Slovenci, »Svoji k svojim«!

(Napad.) Dne 24. maja se je vračal od vojaškega nabora v Gornji Radgoni domov v Kraljevec Jožef Štelcar. Na potu pa sta ga v Črešnjevcih napadla dva fantalina iz kapelske župnije in sta ga tako razmesarila, da je čez štiri ure v radgonski bolnišnici umrl. Pokojni je bil priden mladenič, poštenega in lepega zadržanja.

(Tatvina.) V Vojniku so v noči dne 23. maja Mariji Premšak neznan lopovi ukradli hranilnično knjigo, vredno tri tisoč gld., 577 fl. pa v papirju in srebru, štiri zlate in več starih srebrnjakov.

(Na smrt obsojena) sta bila v Celju kmečka fanta Matija in Franc Fošner iz ljutomerskega okraja. 32letni Franc Fošner je bil namreč jeseni pregovoril 28letnega Matijo Fošnerja, da je ta zadavil njegovega petletnega nezakonskega sina Pavla Ceroviča in ga potem vrgel v vodo.

(Trije samomori.) Na Ptujju se je dne 25. maja vrgel pod brzovlak neki dragonec, da so ga kolesa raztrgala; dne 1. junija pa se je v Mariboru ustrelil neki enoletni prostovoljec in zjutraj dne 3. junija se je neki Franc Jelek v Mariboru v glavo ustrelil; na pol živega so zanesli v bolnišnico.

(Samomor v ječi.) V Celju se je včeraj zjutraj v ječi obesil Jožef Ploj, o katerem smo danes teden poročali, da je dne 19. maja z vilami ubil svojo mater.

(Utonila) sta v Dravi pri Mariboru minoli ponedeljek Šantl, včeraj zjutraj pa korporal in učitelj za plavanje Bielbauer iz Feldbacha.

(Živinoreja.) Deželni potovalni učitelj, gosp. M. Jelovšek je predaval dne 24. maja pri Sv. Frančišku v gornji Savinjski dolini o umni živinoreji. — Nov živinozdravnik je nastavljen v Braslovčah in sicer g. Prilinger, rodom Čeh.

(Duhovniška sprememba.) Umril je č. gosp. Peter Vozu, župnik pri Sv. Janu pri Spodnjem Dravogradu, v 79. letu svoje dobe. Za dva meseca bi bil pel zlato mašo. Pogreb je dne 4. junija ob 9. uri dopoldne. Blagi pokojnik naj v miru počiva!

Društvene. (Odbor katol. tiskovnega društva) za našo škofijo ima jutri, dne 4. junija ob 11. uri sejo. Na dnevnem redu je med drugim tudi važno vprašanje: Ali se naj oblika »Slov. Gospodarja« z novim letom poveča?

(Direktorij »zaveze slov. učiteljskih društev«) poziva vse gg. učitelje in sploh slov. rodoljube, naj protestujejo zoper Ebenhočov šolski predlog. To protestovanje bode v prvi vrsti poveličevanje piškavega liberalizma. Naše ljudstvo pa si želi verske, narodne in praktične ljudske šole, kar sedanja šola povsem ni; zato se mora prej ko slej ljudskošolska postava popraviti!

(Radensko kolesarsko društvo) priredi na binkoštni ponedeljek, dne 7. junija na lastnem dirkališču v Radenskem kopališču dirko s prav zanimivim vspehom. Začetek ob 1/2 5. uri popoldne.

(Ormoška in ljutomerska čitalnica) priredi prvo nedeljo po binkoštih, t. j. dne 13. junija skupni izlet k Sv. Tomažu. Odbora vabita najljudnejše vse p. n. ude, vse slovenske p. n. rodoljubkinje in rodoljube na prav obilen poset. Na svidanje!

(Važna novica iz Ruš.) Na binkoštni ponedeljek, dne 7. junija, ne bode že napovedane veselice bralnega društva, ampak se na nedoločen čas preloži.

(Iz Ormoža.) Koncem maja je imela tukajšnja posojilnica prejemkov 59.183 gld. 50 kr., izdatkov pa 58.010 gld. 70 kr., toraj prometa 117.194 gld. 20 kr. in gotovine 1172 gld. 80 kr. Na novo je vloženo 20.634 fl. 74 kr., izplačalo pa se je vlog 30.390 gld.; dalo se je posojil 19.279 gld. 12 kr., vrnilo pa 25.233 gld. 93 kr. Slovenci, oklenite se tega zavoda, ne pa onega, ki se snuje pod pokroviteljstvom deželnega odbora!

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za Ptuj) in okolico ima občni zbor dne 13. junija ob 3. uri popoldne v čitalniški dvorani na Ptuj, pri kojem se voli novi odbor. Ako se ne udeleži zadostno število udov, se vrši taisti ob 4. uri.

(Na Teharjih) priredi slov. katoliško politično društvo zborovanje na binkoštni ponedeljek v prostorih g. Ig. Cajhna o pol štirih popoldne. Dnevni red: 1. Naša

avstrijska ustava. 2. Kako naj bi bili delavci preskrbljeni za starost. 3. Slučajnosti. K obilnej udeležbi vabi — odbor.

Iz drugih krajev. (Goriški Slovenci) so začeli gospodarski boj z nasprotniki na celi črti. Toda v tem boju jim morajo pomagati vsi Slovenci. Ker ima tvrdka, ki izdeluje Frankovo kavo, v Gorici hudega Lahona za zastopnika, Slovenca pa nikakor noče najeti, zato »Soča« noče sprejeti Frankovih naznanil, in isto bodo storili tudi vsi slovenski časniki.

(Slavni župnik Kneipp,) ki ga že tudi vsak Slovenec po imenu pozna, je pred nekaterimi tedni nevarno zbolel za pljučnico; in je še sedaj na posledicah te bolezni nevarno bolan. Star je že 78 let.

(Učite se slovenski!) Oni dan so se italijanski poslanci pri ministru grofu Gleichbach-u pritoževali nad poslovenjevanjem uradov na Primorskem. Grof Gleichbach jim je bojda odgovoril: »Gospodom ne morem družega svetovati, kakor da se učijo slovenski«.

(Nezgodba v cerkvi.) V soboto so se pričele velike slavnosti na čast Materi božji v mestu Pizi na Laškem. Stolna cerkev je bila natlačeno polna, kar pade goreča sveča z lestence. Ljudje so začeli upiti, da gori, tlačili so se proti vratom in hiteli na prosto. Pri tem je bilo sedem usmrtenih, 28 pa težko ranjenih.

(Celo mesto zgorelo.) Na Norveškem je v sredo pred Križevim zgorelo mesto Levanger. Vsi prebivalci so morali potem bivati v šotorih in mnogo prebiti zaradi silnega in dolgo trajajočega dežja.

(Potres.) V petek se je na Laškem in Grškem primeril precej močen potres. Na Grškem se je čutil posebno v Lamiji, Patrasu in Atenah; na Laškem pa, kjer je bil dosti močnejši, v Palasciji, v Bariju, v Mesini, pa tudi nekoliko v Rimu.

(Najbogatejša vladarja) sta ruski car in turški sultan. Car ima 100 mil. oralov sveta, ki mu nese okoli 30 mil. gld. na leto in mnogo rudokopov; vseh letnih dohodkov 80 do 100 mil. Sultan pa ima iz svojih posestev 20 mil. gld. dohodkov in ravno toliko iz državne blagajnice.

Loterijne številke.

Gradec 29. maja 1897:	57, 80, 53, 23, 30,
Dunaj » » » »	76, 55, 21, 86, 22,

Hennebergova svila

— edino le pristna, če se naroči naravnost pri mojih tovarnah — črna, bela in barvana, meter od 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damast itd. (blizo 240 razl. baž in 2000 razl. barv, obrazcev itd). Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švico se plača po dvoje.

Tovarne za svilo **G. Henneberg** c. in kr. (dvor. lif.) Zürich.

Nedavno je izšla gospodarska, 74 strani obsegajoča, prav poljudno pisana knjižica s 6 podobami:

Gospodarske izkušnje,

sadjerejske, zlasti vinogradniške.

Spisal

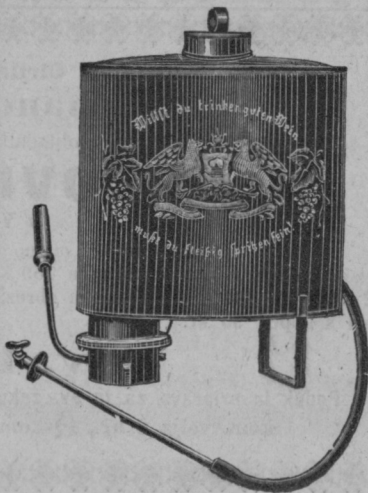
SIMON GABERC,

župnik Framski.

Knjižico prodaje **tiskarna sv. Cirila v Mariboru.** Stane 20 kr., po pošti 3 kr. več.

Pri naročbi se naj znesek pošlje v markah.

Polovica čistega dobička namenjena je Dijaški kuhinji v Mariboru, polovica pa ubogi šolski deci v Framu!

Priporočam svoje doma izdelane, 4 1/2 kilo težke, bakrene

vakuum peronospora-brizgalnice,

komad **12 gld.** Kdor vzame 6 komadov, dobi 70% odpustka. 1500 komadov že v rabi.

Bakrene plošče, cevi, izdelani kotli za žganje in pranje vedno v zalogi.

A. Fiebiger,
kotlar koroške ulice 6,
v **MARIBORU.**

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah.

Zdravilski konjak za bolestinike in okrevalce kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 21

Učenec,

slovenskega jezika zmožen, se sprejme takoj pri Fr. Slavincu, trgovcu z mešanim blagom v Ponikvi na juž. žel. 1-2

Deloljubne

osebe — povsod — katere trajni denarni za-
služek iščejo, naj pismeno povprašajo pod

„Zukunftvorsorge“

Gradec, poste restante. 15

Jedino pravi

Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi

pri Rogatec-Slatini.

Prekušen in potrjen od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristnejše, najreelnejše in najceneje ljudsko

domače zdravilo, ki uteši prsne in plučne boleti, želodčni krč itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balsam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim cenejo tem nič vredneje ponaredbo. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedino pravega balzama, kakor tudi kupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštnemu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšnje zelene varstvene znamke, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. 19-20

Adolf Thierry, lekarnar v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

!! Svoji k svojim !!

Naznanilo in priporočilo!

Podpisani najljubneje naznanjam čast. duhovščini in slavnem občinstvu, da sem na prigovarjanje več gospodov si priskrbel **zraven svojega dela tudi pravico in delavce za slikanje in dekoriranje sob in dvoran**; tako tudi za razna druga pleskarska dela, za trgovske napise itd. Priskrbel sem si najfineje uzorce, kakor najbolje trajajoče barve, vse v velikem številu, tako, da zamorem z vsako še tako veliko firmo konkurirati. **Po najnovejši metodi se zamorejo izdelovati vsa dela tudi po zimi, za katera dela jamčim vsled trajnosti in finosti.** Častiti duhovščini se tudi za nadaljnja naročila prijazno priporočam za naslednja dela: **Slikanje cerkva** na presno »all fresco«, temperra, kasein silikat itd. Vse to slikam strogo po cerkvenih zahtevah. Dalje se priporočam za slikanje oltarnih slik, slik sv. družine, na platno slikane, križevih potov, transparentov za cerkvena okna, cerkvene in društvene zastave, — katere popolnoma dovršim, tako tudi cerkveno nebo (baldahin). Za vse to zado-
stuje mi naznaniti mero in kak damask, oziroma koliko se misli potrošiti.

Povsod naj velja geslo »Svoji k svojim«.

Priporočam se za obila naročila ter se biležim

Z vsem spoštovanjem

Ivan Nep. Gosar,

akad. slikar v Celju, „Narodni Dom“. (Štajarsko.)

16

Peronospora škropilnice,

najceneje, najbolj trepžne, posebno dobre in lahke za rabo. Izdeluje že 10 let. Z veliko zadovoljnostjo in pohvalo se jih več stotin že rabi. Napravljeni iz čiste medi ali tudi iz pocinkane kositra proti 4letni garanciji, komad za 8—10 gld.

Prevzame tudi vsa dela pod to stroko spadajoča pri strehah in cerkvenih stolpih, kapelah in križih prav po nizki ceni, dobro napravljeno. 12-12

Janez Lančič,

kleparski mojster v Gornji Radgoni.

Hiša se da v najem od 1. julija t. l. s krčmarskim in mesarskim obrtom, ali pa brez obrta, pri Sv. Vidu blizu Šmarja pri Jelšah ob veliki cesti, od farne cerkve dve minoti in od kolodvora Grobelno 15 minot oddaljena. Več se izve pri lastniku Florijanu Golež tam. 2-2

Učenca,

iz poštene hiše sprejme g. Mihael Černejšek, podobar, zlatar in slikar v Ptuj, Brandgasse št. 5. Ponudbe starišev pismeno ali osebno. 2-4

Bartosch-ev cement za zobe, da si lahko sam plombuje zobe.

S tem sredstvom, ki je že nad 20 let v rabi, si lahko vsakdo brez truda po priloženem navodilu sam pripravi plombo za zobe; radi česar se sme imenovati posebno tam, kjer ni zobozdravnikov, dobrodošel pripomoček za daljše ohranjenje zob, in za varstvo proti zobobolu.

Cena 1 posodice 1 gld.

Dobi se pri

Jožefu Weis, (lekarna pri zamorecu)

DUNAJ, I., Tuchlauben 27.,

13—15

kakor tudi v večini lekarn na Štajarskem.

Razglas.

Posojilnica v Mariboru odda v izvedenje stavbe svojega društvenega hrama v Nagytovoj ulici v Mariboru nastopna stavbinska dela, in sicer:

Zidarska in dlinarska dela proračunjena na	52.369 gld.
tesarska dela	5.328 "
kamnoseška dela	8.701 "
streharska	2.834 "
kleparska	3.779 "
kovaška	5.403 "
štukatorska	5.668 "
mizarska	6.637 "
ključarska	4.992 "
steklarska	1.648 "
barvarska	1.619 "
slikarska in zlatarska dela	3.000 "
lončarska dela	1.322 "
umetniška dela	3.200 "
železna strešina	5.260 "
dvigalnice	.820 "
strelovodi	.300 "
studence	.550 "

Ponudniki morajo položiti varščino (vadij) v znesku 5 odstotkov za dotična dela proračunje svote — bodisi v gotovini ali v državnih obligacijah, v hranilničnih ali posojilničnih knjižicah — in izročiti svoje zapečatenе oferte, v katerih naj se ponudbe izrazijo v odstotkih za dotična dela proračunjenih zneskov, najkasneje do 19. junija t. l. do četririh popoldan v pisarni društvenega načelnika dr. Jerneja Glančnika v Mariboru.

Stavbinski načrti in pogoji in proračuni ležijo v pisarni g. dr. Jerneja Glančnika na ogled.

V Mariboru, dne 29. maja 1897.

Stavbinski odbor.

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsak dan za **zobobolne** v lastni hiši: **vrtna ulica** (Gartengasse) **št. 9 v Celji.**

Plombira in ustavlja umetne zobe in zobovje z zlatom itd., tudi brez potrebe izjemanja, ne ovira zvečenja, ne govornjenja, garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim delom. Izdira zobe brez bolečin v plinovi veselni narkozi, pa odstrani zobne bolečine tudi brez izdiranja. 6-12

Oznanilo.

Dne 10. junija bode pri Mali Nedelji **veliki živinski sejem.** Kupei in prodajalci živine se uljudno vabijo.

Blaž Korošec,
posestnik sejma.

Prostovoljna javna dražba.

V soboto, dne 3. julija 1897 predpoldnevom prodala bodeta na selu Jurij in **Marija Golob** svoje pri Sv. Benediktu v Slov. gor. ležeče posestvo potom prostovoljne javne dražbe. Natančnejši pogoji se izvejo v gostilni: „Pri stari pošti“ pri Sv. Trojici. 1-3

Išče se

poštna opraviljica, zmožna sloveuskega in nemškega jezika. Preskrbljena bo z vsem in dobi mestne plače 13—15 gld. Ponudbe se naj pošljejo c. kr. poštenu uradu pri Št. Juriju v Slov. gor.

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Podpisani naznanja slovenskim prebivalcem Mariborškim in iz okolice, da je odprl novo prodajalnico z **železino** v Mariboru, Burggasse 2., nasproti gostilne »pri črnem orlu«.

Ob enem priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo veliko zalogo kuhinjske posode, hišnega in poljedeljskega orodja, okov za okna in vrata, vsakovrstne žeblje, žage, lepe, trpežno pozlačene nagrobne križe, rezne stole, stroje za rezanje slame, žrmlje, lepenino, cement itd. itd. Najboljša tvarina, nizke cene, dobra postrežba.

Priporoča se in prosi za obilno obiskovanje

Jernej Hafner.

1—4

RAZGLAS.

Ker se počne žetev, **c. kr. priv. vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradci** vse svoje p. n. gospode kmetovalce uljudno opozoruje, da zavaruje zraven **hiš in vsakterega pohištva, strojev, živine** itd. tudi **pridelke na njivah in senožetih zoper požar** pod mogočno ugodnimi pogoji.

Dotična vprašanja se vselej uljudno razjasnijo v zavarovalničnih pisarnah (**Gradec, Herrengasse št. 18 in 20**), kakor tudi pri vsakem okrajnem zastopniku, kjer se tudi zavarovalne ponudbe sprejemajo.

C. kr. priv. vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradci.
Okrajno zastopništvo v Gradcu, meseca velikega travnika 1897.

Ponatis se ne plačuje.

Cesarska cesta 18. **Maribor.** Gledališka cesta 18.

Kamnoseška obrt **Murnig-ovega naslednika** se priporoča za izdelovanje vseh kamnoseških del. 1-6

Velika zaloga grobnih spomenikov.

Prav nizke cene.

Anton Gaiser,
posestnik.

Karol Kociančič,
kamnoseški mojster.

Franc Dolenc v Mariboru, Tegethofove ulice 21

P. n.

Slavnemu občinstvu priporočam svojo

veliko zalogo suknenege, platnenege in modnega blaga

za moške in ženske obleke; črne gladke in pisane kašmirje od najcenejše do najboljše vrste in najnovejše židane robce. — Narejene bele, pisane in Jägerjeve srajce, kolirje, manšete in najnovejše zavrtnike, katere prejemam iz najboljših tovarn.

Zagotavljam vsakemu **po nizkih cenah** pošteno postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

6—6

Franc Dolenc.

Franc Dolenc v Mariboru, Tegethofove ulice 21

Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno

Zaloga manufakturnega blaga na debelo in drobno

Odgov. urednik **B. Ferk.**

Tisk tiskarne sv. Cirila.